

# Panium — Isa Roapolo

*Ny Filaharan'i Daniela 11 sy ny Fampitandremana amin'ny 2025*

Jeff Pippenger

2026-03-02

Ny fampiharana nataon'ny mpisava lalana momba ilay tantara izay nahatanteraka ny andininy faha-folo ka hatramin'ny faha-enina ambin'ny folo dia namaritra fa i Roma, izay nanorina ny fahitana, dia tonga tamin'ny taona 200 talohan'i Kristy, dia ilay taona ihany tamin'ny adin'i Panium, ary izaho kosa dia manolotra fa tamin'ny 2025 no nahatongavan'i Roma sy nanorenany ny fahitana tamin'ny fanokanana an'i Trump sy Papa Leo. Ny taona 2025 no maneho ny fotoana tokana nanokanana papa sy Filoha tao anatin'ny taona iray ihany. Ny bibidia sy ny sariny dia naandratra haseho amin'izay rehetra vonona hahita tamin'ny 2025. Tsy tahaka ireo mpisava lalana, izaho dia mampihatra ny filaharan'ireo andininy fa tsy ny tantara izay nahatanteraka azy ireo tany am-piandohana. Manaiky ilay tantara aho, nefa maka ny filaharana ao anatin'ireo andininy ho rafitra iorenan'ily tantara, fa tsy mampiasa ilay tantara hamaritana ny rafitry ny andininy. Tohizako fa samy marina ireo fomba fiasa roa ireo.

## Ny Revolisionan'ny Makabeo

Ampihariko amin'ny fomba mitovitovy amin'izany ny tsipik'andrianan'ny Makabeo. Ny fikomian'ny Makabeo tamin'ny 167 tal. J.K. dia taorian'ny ady tao Panium tamin'ny 200 tal. J.K., ary talohan'ny nisamboran'i Pompey an'i Jerosalema tamin'ny 63 tal. J.K. Ny tsipika izay manomboka eo amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo amin'ny fandresen'i jeneraly Pompey an'i Jerosalema tamin'ny 63 tal. J.K., ary mitohy hatrany amin'i Tiberio Kaisara izay nanjaka tamin'ny fotoana nanomboana an'i Jesosy tamin'ny hazo fijaliana. Ny hazo fijaliana sy i Tiberio dia aseho ao amin'ny andininy faha-roa amby roapolo amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo.

Ary ny sandrin'ny safodrano dia ho voafafa tsy ho eo anatrehany ka ho torotoro; eny, ary koa ny andrianan'ny fanekena. Daniela 11:22.

Ny fandresen'i Jeneraly Pompey an'i Jerosalema tamin'ny 63 BC ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, ary avy eo ny hazo fijaliana tamin'ny 31 AD ao amin'ny andininy faha-roa amby roapolo, dia maneho tsipika ara-paminaniana iray izay manomboka amin'ny tandindon'ny lalàn'ny Alahady ka mifarana amin'ny tandindon'ny lalàn'ny Alahady. Ny andininy faha-telo amby roapolo dia fiatoana ao amin'ily andalan-teny, ka izany no manamarika ny andininy faha-roa amby roapolo ho faran'ily tsipika ara-paminaniana izay nanomboka tao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo. Miaraka amin'ny fiafarana mazava an'ily tsipika ao amin'ny andininy faha-roa amby roapolo, dia eo koa ny zava-misy fa ny andininy faha-roa amby roapolo dia tandindon'ily mariky ny lalana mitovy aseho ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, ka manome vavolombelona alfa sy omega fa ny andininy faha-enina ambin'ny folo ka hatramin'ny andininy faha-roa amby roapolo dia maneho tsipika ara-paminaniana miavaka iray.

Ampio amin'izany fa ny andininy faha-dimy ambin'ny folo sy faha-enina ambin'ny folo dia manamarika ny fifindrana avy amin'ny fanjakana Seleokida ho amin'ny fahefana romana, ary hitanao fa misy fahatapahan'ny fitohizana avy amin'ny Seleokida ao amin'ny andininy faha-dimy ambin'ny folo mankany amin'ny Romana ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, ary ny tsipika manomboka amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo ka hatramin'ny faha-roa amby roapolo dia voasaraka mazava ho tsipika ara-paminaniana tokana. Ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia mampiditra ilay fahefana manaraka izay hanapaka an'i Jodia, ka izany no manamarika fifindrana eo amin'ny tantara ara-paminaniana tahaka ny amin'ny andininy faha-telo amby roapolo. Manomboka ary mifarana amin'ny tandindon'ny lalàna alahady io tsipika io, ary mifarana ao amin'ny andininy faha-roa amby roapolo amin'ny toko faha-iraika ambin'ny folo.

### සමීක්—සීසර්වරුන් නිදනා

Ny zava-misy fa ny andininy fahenina ambin'ny folo dia maneho ny lalàn'ny Alahady, tahaka ny ataon'ny andininy faharoa amby roapolo koa—dia mitaky ny hampifanarahana ireo andininy roa ireo hifanojo. Uriah Smith dia maneho hevitra momba ny andininy fahatelo amby roapolo, ary manazava ny antony anehoany tantara izay nanomboka tany aloha kokoa tao amin'ny tantaran'ireo andininy teo aloha, fa tsy maneho tantara izay manaraka avy hatrany aorian'ny hazofijaliana ao amin'ny andininy faharoa amby roapolo.

“ANDININY 23. Ary rehefa vita ny fanekena taminy, dia hanao fitaka izy; fa hiakatra izy ka hihatanjaka amin'ny vahoaka vitsy.”

Ilay “izy” izay nanaovana ny fanekena resahina eto dia tsy maintsy ilay fahefana iray ihany izay efa foto-kevitra ny faminaniana hatramin'ny andininy faha-14; ary fa ny fahefana romana izany dia aseho tsy azo iadian-kevitra amin'ny fahatanterahan'ny faminaniana tao amin'olona telo, araka izay efa voamarika, izay nifandimby nanapaka ny Fanjakana Romana; dia i Jolio, Aogosto, ary Tiberio Kaisara. Ilay voalohany, raha niverina tamim-pandresena ho any amin'ny fiarovana-mafin'ny taniny, dia tafintohina sy lavo, ka tsy hita intsony. Andininy 19. Ilay faharoa kosa dia mpampandoa hetra; ary nanjaka tao amin'ny voninahitry ny fanjakana izy, ary tsy maty tamin-katezerana na tamin'ady, fa tamim-piadanana teo am-pandriany ihany. Andininy 20. Ilay fahatelo dia mpihatsaravelatsihy, ary anisan'ny ratsy indrindra teo amin'ny toetra amam-panahy. Niditra tamin'ny fanjakana tamim-piadanana izy, nefa samy nifarana tamin'ny herisetra na ny fanjakany na ny ainy. Ary tamin'ny andro nanjakany no namonoana teo amin'ny hazo fijaliana ny Andrianan'ny fanekena, dia Jesosy avy any Nazareta. Andininy 21, 22. Tsy azo torotoroina na vonoina ho faty intsony Kristy; koa amin'ny fitondram-panjakana hafa na amin'ny fotoana hafa dia tsy ahitana ny fahatanterahan'ireo toe-javatra ireo. Misy ny manandrana mampihatra ireo andininy ireo amin'i Antiokosy, ary manao ny iray amin'ireo mpisoronabe jiosy ho andrianan'ny fanekena, na dia tsy antsoina ho izany velively aza izy ireo. Izany no karazam-pandresen-dahatra iray ihany izay miezaka manao ny fanjakan'i Antiokosy ho fahatanterahan'ilay tandroka kely ao amin'ny Daniela 8; ary atolotra noho ilay tanjona iray ihany izany; dia ny hanapahana ilay rojo lehiben'ny porofo izay anehoana fa ny foto-pampianarana momba ny Fiavian'i Kristy no foto-pampianaran'ny Baiboly, ary efa eo am-baravarana ankehitriny Kristy. Kanefa tsy azo resena ireo porofo ireo; tsy azo tapahina ilay rojo.

“Rehefa nitondra antsika namakivaky ny zava-nitranga ara-panjakana teo amin’ily fanjakana hatramin’ny faran’ny fito-polo herinandro, ny mpaminany, ao amin’ny andininy faha-23, dia mamerina antsika ho amin’ny fotoana izay nahatonga ny Romanina hifandray mivantana amin’ny olon’Andriamanitra tamin’ny alalan’ny fanekena nataon’ny Jiosy, tamin’ny taona 161 tal. J.K.; ary manomboka eo isika dia tarihina amin’ny filaharan’ny zava-nitranga mivantana mandra-pahatongan’ny fandresena farany azon’ny fiangonana sy ny fanorenana ny fanjakana mandrakizain’Andriamanitra. Noho ny famoretana mafy nataon’ireo mpanjaka Syrianina tamin’ny Jiosy, dia nandefa iraka tany Roma ny Jiosy mba hangataka ny fanampian’ny Romanina sy hampiray ny tenany amin’izy ireo amin’ny “fanekem-pihavanana sy firaisam-panekena.” 1 Mac.8; Prideaux, II, 234; Josephus’s Antiquities, boky 12, toko 10, fizarana 6. Nohainoin’ny Romanina ny fangatahan’ny Jiosy ka nomeny didy izy ireo, voasoratra amin’izao teny izao:—

“Ny didin’ny antenimieran-doholona momba ny fanekem-pihavanana sy fifanampiana amin’ny firenen’ny Jiosy. Tsy hahazoan’izay rehetra eo ambany fanapahan’ny Romanina manao ady amin’ny firenen’ny Jiosy, na manampy izay manao izany, na amin’ny fandefasana vary, na sambo, na vola; ary raha misy fanafihana atao amin’ny Jiosy, dia hanampy azy araka izay tratan’ny heriny ny Romanina; ary koa, raha misy fanafihana atao amin’ny Romanina, dia hanampy azy ny Jiosy. Ary raha sitrapon’ny Jiosy ny hanampy na hanaisotra zavatra amin’ity fanekem-pifanampiana ity, dia hatao izany amin’ny fanekena iombonan’ny Romanina. Ary izay fanampiny rehetra hatao tahaka izany dia hanan-kery.’ ‘Io didy io,’ hoy i Josephus, ‘dia nosoratan’i Eupolemus, zanak’i Jaona, sy Jasona, zanak’i Eleazera, tamin’ny fotoana naha-mpisoronabe ny firenena an’i Jodasy, ary Simona rahalahiny no komandin’ny tafika. Ary io no fanekena voalohany nataon’ny Romanina tamin’ny Jiosy, ary izao no fomba nanatanterahana azy.’”

“Tamin’izany andro izany dia vahoaka madinika ny Romanina, ary nanomboka nanao asa tamin-kafetsena, na tamin’ny hafetsena, araka ny hevitr’ily teny. Ary hatramin’izany fotoana izany dia niakatra tamin’ny fiakarana maharitra sy haingana izy ireo ho amin’ily tampon’ny fahefana izay tratrany tatỳ aoriana.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 270, 271.

Tsy ny hazo fijalian’ny andininy faha-roapolo amby roa ihany no mamarana tsipika iray amin’ny marika izay eo am-piandohan’io tsipika io ihany koa, fa ny andininy manaraka dia miverina indray ao amin’ny tantara izay nialoha ny hazo fijaliana, eo ho eo amin’ny telopolo taona taorian’i Panium sy eo ho eo amin’ny zato taona talohan’ny nandresen’i Roma an’i Jerosalema. Ny mariky ny lalana momba ny firaisan’ny Jiosy izay asehon’i Smith eto ho 161 tal. J.K., dia asehon’ny mpisava lalana hafa ho 158 tal. J.K. Ny teboka ifantohako eto dia tsy dia ny daty loatra, fa ny hoe ny andininy faha-enina ambin’ny folo ka hatramin’ny faha-roapolo amby roa dia maneho tsipika iray amin’ny tantara ara-paminaniana izay ny lalàn’ny Alahady no sady alfa no omega amin’io tsipika io. Ary rehefa voapetraka ny tsipika avy amin’ny andininy faha-enina ambin’ny folo ka hatramin’ny faha-roapolo amby roa, ny andininy faha-roapolo amby telo dia mamerina sy manitatra ny tantara ao anatin’ny tsipika ao amin’ny andininy faha-enina ambin’ny folo ka hatramin’ny faha-roapolo amby roa. Ny tsipika ara-paminaniana amin’ny tantara izay asehon’ny andininy faha-roapolo amby telo dia ny tantaran’ny Makabeo, ary ny tantaran’ny Makabeo dia

fitoviana lavorary amin'ny tantaran'i Etazonia.

## **Razana Roa lehibe Roa**

Ny Makabeo dia maneho fikomiana nanohitra ny fanjakana Seleokida izay nanomboka nandritra ny fanapahan'i Antiokosy Epifana. Nanohitra ny fanjakana Seleokida any avaratra izany fikomiana izany, ary niafara tamin'ny fandresena izay nitarika ho amin'ny iray amin'ireo tarana-mpanjaka jodeana roa tao amin'ilay vanim-potoana izay niafara tamin'ny fandravana an'i Jerosalema tamin'ny taona 70 taor. J.K. Ny tarana-mpanjaka voalohany dia ny Hasmoneana ary ny faharoa dia ny Herodiana. Ny tarana-mpanjaka Herodiana no fitondrana jodeana faharoa taorian'ny fanafahana tamin'ny fanjakana Seleokida any avaratra. Nifandray mivantana tamin'ny rafitra romana izany, fa ny tarana-mpanjaka Hasmoneana teo alohany kosa dia jiosy tamin'ny ankapobeny. Nanomboka tamin'ny 141 tal. J.K. ny tarana-mpanjaka Hasmoneana, ary tamin'ny 37 tal. J.K. no nanomboka ny tarana-mpanjaka Herodiana, ka naharitra hatramin'ny taona 70 taor. J.K.

Ny dinastia dia maneho ny fitondram-panjakan'i Jodia, ilay tany be voninahitra fahiny sy ara-bakiteny. Ny fikomiana Makabeana dia nanomboka tamin'ny 167 ka hatramin'ny 160 tal. J.K. Tamin'ny 164 tal. J.K. dia nandroaka an'i Antiokosa Epifana hiala tao Jerosalema ny Makabeo ka nanadio sy nanokana indray ny tempoly, rehefa avy nandoto azy Antiokosa; nefa tamin'ny 141 tal. J.K. vao resy tanteraka ny hery Seleokida tany avaratra, ary teo no nanombohan'ny dinastia Hasmoneana.

Ny tarana-mpanjaka Herodiana dia fanalahidy amin'ity tsipika ity, satria i Heroda Lehibe no niantso mba hamonoana ireo zaza tamin'ny fotoana nahaterahan'i Jesosy, ary ny zanany lahy no nanapaka tamin'ny fotoana nahafatesan'i Jesosy. I Heroda Lehibe no rainy, ary mpanjaka nanapaka an'i Jodia izy, fa ny zanany kosa dia tetrarka ihany, izay midika fa mpanapaka tamin'ny ampahefatry ny fanjakana izy, tahaka ny governora fa tsy mpanjaka. Izany no antony tsy nananany ilay fahefana izay nitaky taminy ny hifandray amin'i Pilato mba hanomboana an'i Kristy. Ny nahaterahan'i Jesosy no “fotoan'ny farany” ara-paminaniana ao amin'ny tsipika faminaniany, ary ny fahafatesany dia maneho ny lalàna alahady. Ny Heroda voalohany dia maneho ny 1989, ary ny Heroda farany dia ny lalàna alahady. Heroda rainy mankany amin'i Heroda zanany no tsipika ara-paminanian'i Kristy.

Ny tsipika nipoiran'ny Makabeo dia manomboka amin'ny fikomiana nandresy nanohitra mpanjaka avy any avaratra, izay nanery ny Jiosy handray ny fomba amam-panaony grika sy ny kolontsainy ary koa ny fivavahana grika. Ny fiandohan'ny tarana-mpanjaka Hasmoneana dia naneho ny taona 1798. Nahoana izany, hoy angamba ianareo? Raha tarana-mpanjaka iray no manomboka amin'ny “fotoan'ny farany” ara-paminaniana, tahaka ny tamin'ny tarana-mpanjaka Herodiana tamin'ny nahaterahan'i Kristy, dia ny tarana-mpanjaka iray hafa koa dia tsy maintsy hanana izany fiandohana izany noho ny fitakiana ara-paminaniana. Samy manomboka amin'ny fotoan'ny farany ireo tarana-mpanjaka roa ireo, rehefa ampiharintsika ho “fotoan'ny farany” ny nahaterahan'i Kristy; nefa ny adala tsy mba mahita ny fahazavana voavaha mifandray amin'ny fotoan'ny farany.

“Amintsika, tahaka ny tamin'ny andron'i Kristy, dia mety hisy famakiana diso na fandikana vilana ny Soratra Masina. Raha nandalina ny Soratra Masina tamin'ny fo mafana sy feno

vavaka ny Jiosy, dia ho novalian-tsoa ny fikarohany tamin'ny fahalalana marina ny amin'ny fotoana, ary tsy ny fotoana ihany, fa koa ny fomba hisehoan'i Kristy. Tsy ho natokany ho amin'ny fihaviany voalohany ny fisehoany faharoa be voninahitra nataon'i Kristy. Nanana ny fanambaran'i Daniela izy; nanana ny fanambaran'i Isaia sy ireo mpaminany hafa izy; nanana ny fampianaran'i Mosesy izy; ary indro Kristy teo afovoany indrindra, kanefa mbola nikaroka ny Soratra Masina ihany izy ireo mba hahitana porofo ny amin'ny fihaviany. Ary nataony tamin'i Kristy indrindra ireo zavatra izay efa voalaza mialoha fa hataony. Jamba loatra izy ireo ka tsy nahalala izay nataony."

"Ary maro no manao izany zavatra izany ankehitriny, amin'ity taona 1897 ity, satria tsy mbola nanana fanandramana tamin'ireo hafatra fitsapana voarakitra ao amin'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa ary fahatelo izy ireo. Misy ireo izay mandinika ny Soratra Masina hitadiavana porofo fa mbola ho avy any aoriana ireo hafatra ireo. Angoniny ireo porofon'ny fahamarinan'ireo hafatra, nefa tsy omeny ny toerany sahaza eo amin'ny tantara ara-paminaniana izany. Noho izany dia tandindomin-doza izy ireny hitarika ny olona ho amin'ny fahadisoana momba ny fametrahana ireo hafatra. Tsy hitany na takany ny andro farany, na hoe amin'ny fotoana inona no hametrahana ireo hafatra. Ho avy amin'ny dian-tongotra mangina ny andron'Andriamanitra; nefa ireo lazaina ho hendry sy lehibe dia miboredika momba ny 'Fampianarana Ambony.' Tsy fantany ny famantarana ny fihavian'i Kristy, na ny faran'izao tontolo izao." Paulson Collection, 423, 424.

Ny famantarana ny nahaterahan'i Kristy ho ny "fotoanan'ny farany," ary noho izany ho fanalahidin'ny fampidirana ny tsipiky ny Makabeo ao anatin'ny tontolon'ny fahamarinana ankehitriny momba ny andro farany, dia mampanao an'i Kristy ho ivon'ilay andalan-teny mihitsy, izay porofo koa fa manan-kery io fampiharana io.

Ny firazanan'ny Makkabeo dia maneho ny tany be voninahitra ara-panahy, ary manomboka amin'ny vanim-potoana izay nisintahan'ny olom-pirenen'ny tany be voninahitra tamin'ny fanapahana ara-politika sy ara-pivavahan'ny mpanjakan'ny avaratra io fanoharana io. Ny fikomian'ny Makkabeo izay nitarika ho amin'ny tarana-mpanjaka Hasmoneana dia maneho ny taona 1776, ary ny fikomiana nanohitra ny mpanjakan'ny avaratra izay notanterahin'ny Makkabeo dia naneho ny Ady Revolisionera. Ny roa amby roapolo taona hatramin'ny 1776 ka hatramin'ny 1798 dia maneho ny fikomian'ny Makkabeo izay nitarika ho amin'ny tarana-mpanjaka Hasmoneana tamin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798, izay nitohy mandra-piandohan'ny tarana-mpanjaka Herodiana tamin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1989. Ny tarana-mpanjaka Herodiana dia nitohy mandra-pandravan'i Jerosalema tamin'ny taona 70 taor. J.K.

Ny zava-dehibe tokony ho fantarina ao amin'ity tsipika ara-tantara ity dia roa sosona: fanoharana ny amin'ilay tany be voninahitra fahiny izy, izay tandindon'ilay tany be voninahitra maoderina; ary izy dia manomboka ao anatin'ny tsipika ara-tantara izay miainga amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, izay andresen'i Roma ny tany be voninahitra voalohany, ka izany no mamaritra ny lohahevitra fototra amin'ilay tsipika. Ny tsipika manomboka amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo ka hatramin'ny andininy faha-roa amby roapolo dia maneho ny tany be voninahitra, ary ny tontolony dia ny lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela. Ity tsipika ity koa dia maneho ireo sokajin'olona roa mpivavaka izay misy fiantraikany amin'ireo fitondram-panjakana dinastika roa

tonta. Vitsy an'isa kokoa ny Sadoseo, nefa tamin'ny ankapobeny izy ireo no nifehy ny rafitra ara-pivavahana sy ara-politika jiosy tamin'ireo vanim-potoana dinastika roa ireo. Ny rafitra ara-pivavahana dia notantanana ny fisoronana, ary io fisoronana io koa dia voataonan'ny Sadoseo sy ny Fariseo. Ny fitondram-panjakana Hasmoneana sy Herodiana dia samy voataonan'ny Fariseo sy ny Sadoseo, ary ireo dinastia roa ireo dia maneho ny fitondram-panjakan'i Etazonia hatramin'ny 1798 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady.

Ny Fariseo sy ny Sadoseo dia maneho antoko roa amin'ny firehana ara-politika izay samy hafa noho ny toerana ijoroany manoloana ny raharaha momba ny fanandevozana. Ny Demokrasy dia manohana ny fanandevozana ary ny Repoblikana dia manohitra ny fanandevozana; ary miaraka izy ireo no mifandray amin'ny rafitra ara-politikan'ny governemanta araka ny lalàmpanorenan'i Etazonia. Izany governemanta izany no bibidia avy amin'ny tany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-telo ambin'ny folo, ary ny tantara ivelan'ilay bibidia avy amin'ny tany dia asehon'ny tandrany repoblikana. Ny tantara anatiny kosa dia asehon'ny tandrany protestanta. Misaraka eo amin'ilay bibidia ireo tandroka, fa ilay bibidia dia ny Lalàmpanorenana izay manasaraka ny tandroka fanjakana amin'ny tandroka fiangonana, nefa miara-mamindra amin'ny tantara izy ireo. Ny tandroka repoblikana dia manana fitaomana roa, na ho amin'ny fanandevozana na hanoherana izany. Ny tandroka protestanta dia manana fitaomana roa, na ho amin'ny Sabata andro fahafito na ho amin'ny andro voalohan'ny masoandro.

Tokony ho telopolo taona eo ho eo taorian'ny ady tao Panium, ny Maccabées dia manamarika eo amin'ny tantaran'i Etazonia ho fanjakana fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly. Avy eo, tokony ho zato taona eo ho eo tatỳ aoriana, dia tanteraka ny andininy faha-enina ambin'ny folo rehefa resy i Jerosalema, ka maneho ara-tandindona ny hazo fijaliana izany. Jodia no faharoa amin'ireo sakana telo resin'i Roma teo am-pandraisany ny fifehezana izao tontolo izao. Ny Jeneraly Pompée dia nandresy an'i Syria tamin'ny 65 tal. J.K., ary avy eo an'i Joda tamin'ny 63 tal. J.K. I Aogosto Kaisara kosa dia handresy ny sakana fahatelo tamin'ny ady tao Actium tamin'ny 31 tal. J.K. Io tantara io no aseho ao amin'ny filaharan'ny andininy faha-enina ambin'ny folo ka hatramin'ny faha-roa amby roapolo.

Tamin'ny andron'ny hazo fijaliana dia efa ho roanjato taona no nizoran'ny tantaran'ny Makabeo. Uriah Smith dia manondro fa ny tantara asehon'ny fanekena natao tamin'ny Jiosy ao amin'ny andininy faha-telo amby roa-polo dia tsy maintsy ampifanarahana amin'ny teboka fanombohana iray eo amin'ny tantara izay niseho efa ho roanjato taona talohan'ny tantaran'ny hazo fijaliana ao amin'ny andininy faha-roa amby roa-polo. Ny tantaran'ny hazo fijaliana ao amin'ny andininy faha-roa amby roa-polo dia tsy maintsy ampifanarahana amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, satria ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia ny lalàna alahady koa. Midika izany fa ny tsipiky ny Makabeo, izay tantaran'ny tany be voninahitr'i Joda, dia manomboka ela mialoha ny lalàna alahady ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo.

Rehefa takatsika fa ny tantaran'ny Millerita dia maneho ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, dia azontsika ampifanarahana ny fotoanan'ny farany ho an'ny Millerita tamin'ny 1798 sy ny fotoanan'ny farany ho an'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina tamin'ny 1989. Rehefa manao izany isika, dia mampifanindry ny tantaran'ny anjely voalohany sy faharoa amin'ny

tantaran'ny anjely fahatelo. Ny 1798 sy 1989 no mariky ny lalana alpha sy omega amin'ny tantaran'ny andininy faha-efapolo ao amin'ny Daniela iraika ambin'ny folo.

Ny andininy faha-efapolo dia manomboka amin'ny “fotoanan'ny farany,” izay mora aseho fa taona 1798; ary rehefa takarina araka ny tokony ho izy, ny firodanan'ny Firaisana Sovietika tamin'ny 1989 no nahatanteraka ny andininy faha-efapolo, ary izany fahatanterahana izany koa dia “fotoanan'ny farany.” “Fotoanan'ny farany” roa, ao anatin'ny andininy iray, izay ao amin'io toko io ihany miaraka amin'ny tsipiky ny Makabeo. Ny fikomian'ny Makabeo izay nitarika ho amin'ny tarana-mpanjaka Hasmoneana dia maneho ireo roa amby roapolo taona hatramin'ny 1776 ka hatramin'ny 1798. Tamin'ny 1798 no nanombohan'ny tarana-mpanjaka Hasmoneana ary tamin'ny 1989 no nanombohan'ny tarana-mpanjaka Herodiana.

Ny andininy faha-folo ao amin'ny Daniela 11 dia manondro ny taona 1989, ary ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia ny lalàn'ny Alahady. Ny tsipiky ny tantara ao anatin'ireo andininy ireo dia maneho ady telo sy ny fahalasan'ny mpanjaka avy any atsimo ary ny fidiran'i Roma ao amin'ny tantara ara-faminaniana. Ahitana ihany koa ny tsipiky ny tarana-mpanjaka roa izay manondro mialoha ny fiovana miseho rehefa ilay bibidia avy amin'ny tany ao amin'ny Apokalypsy 13, izay “nanana tandroka roa tahaka ny zanak'ondry, ary” “niteny tahaka ny dragona.” Araka ny filaharany, ny tarana-mpanjaka jiosy voalohany no zanak'ondry ary ny tarana-mpanjaka romana faharoa no dragona. Jiosy ny tarana-mpanjaka voalohany, romana ny faharoa. Na jiosy na romana, ilay bibidia avy amin'ny tany dia nanana tandroka roa.

Ny tarana-mpanjaka jiosy dia maneho ny tandroka protestanta ary ny tarana-mpanjaka romana dia maneho ny tandroka repoblikana. Ireo tandroka roa ireo koa dia samy manana fizaràna ara-paminaniana roa. Ny Sadoseo sy ny Fariseo no mametraka ny rafitra iorenan'ny Demokrasy mpanohana ny fanandevozana mifanohitra amin'ny Repoblikana manohitra ny fanandevozana; sady maneho koa fizaràna roa sosona amin'ireo virijina adala mifanohitra amin'ireo virijina hendry. Ny Fariseo, amin'ny maha-virijina adala azy, dia voadio amin'ny fahadisoam-panantenana voalohany, ary ny Sadoseo kosa voadio amin'ny fanadiovana faharoa ny tempoly. Ny Fariseo, tahaka ny fiangonan'i Sardisy, dia nilaza fa manana anarana ho velona, nefa maty, ka izy no voadio aloha; avy eo ny Sadoseo, izay nandà ny herin'Andriamanitra, no nandà ny hery sy ny hafatry ny Antso Amin'ny Misasakalina. Ny Sadoseo no vahoakan'ny fanekena izay ilaozana fotsiny; ny Sadoseo no ireo afa-po amin'ny fihetseham-po mamy.

“Ny fiavian'i Kristy, araka ny nambaran'ny hafatry ny anjely voalohany, dia noheverina ho asehon'ny fiavian'ny mpampakatra. Ny fanavaozana niely patrana teo ambanin'ny fanambarana ny amin'ny fiaviany tsy ho ela, dia nifanandrify tamin'ny fivoahan'ireo virijina. Ao amin'ity fanoharana ity, tahaka ny ao amin'ilay ao amin'i Matio 24, dia sokajy roa no aseho. Samy nitondra ny jirony avokoa izy rehetra, dia ny Baiboly, ary tamin'ny fahazavany no nivoahany hitsena ny Mpampakatra. Kanefa raha “ny adala nitondra ny jirony, nefa tsy nitondra diloilo niaraka taminy,” dia “ny hendry kosa nitondra diloilo tao amin'ny fanakiny mbamin'ny jirony.” Ireo sokajy farany ireo dia nandray ny fahasoavan'Andriamanitra, dia ilay hery mamerina hiteraka indray sy manazava avy amin'ny Fanahy Masina, izay mahatonga ny teniny ho jiro ho an'ny tongotra sy fahazavana ho an'ny lalana. Tamin'ny fahatahorana

an'Andriamanitra no nandalinany ny Soratra Masina mba hahalalany ny fahamarinana, ary tamin-kafanam-po no nitadiavany ny fahadiovan'ny fo sy ny fiainana. Ireo no nanana fanandramana manokana, dia finoana an'Andriamanitra sy ny teniny, izay tsy azon'ny fahadisoam-panantenana sy ny fahatarana noravàna. Ny hafa kosa “nitondra ny jirony, nefa tsy nitondra diloilo niaraka taminy.” Fihetseham-po no nanosika azy. Nampihetsi-po ny tahony ny hafatra manetriketrika, nefa niankina tamin'ny finoan'ireo rahalahiny izy, afa-po tamin'ily hazavana mitsilopilopy avy amin'ny fihetseham-po tsara, nefa tsy nanana fahatakarana lalina ny fahamarinana na asan'ny fahasoavana marina tao am-po. Ireo dia nivoaka hitsena ny Tompo, feno fanantenana noho ny fahitana mialoha ny valisoa eo no ho eo; kanefa tsy voamana hiatrika ny fahatarana sy ny fahadisoam-panantenana izy. Rehefa tonga ny fitsapana, dia tsy naharitra ny finoany, ary nanjombona ny jirony.” The Great Controversy, 393.

Na ara-politika na ara-pivavahana, dia samy miara-manohitra ny hendry ireo sokajy roa ireo amin'ily fotoan-tsarotra amin'ny misasakalina. Rehefa voalaza izany, dia natomboka ny lahatsoratra tamin'ny fampiakarana ity hevi-dehibe ity: ampihariko ny andininy faha-14 araka ny toerana misy azy ao anatin'ny fikorianan'ireo andininy, na dia mifanohitra amin'ny filaharana ara-tantara asehon'ireo andininy aza izany. Ampiasaiko izany lojika izany mifanaraka amin'ny fametrahana ny andininy faha-23. Ny fametrahana waymark iray dia tsy maintsy mifanaraka amin'ny fahatanterahany ara-tantara. Ny fanekena izay nataon'ny Jiosy tamin'i Roma nandritra ny vanim-potoanan'ny Makabeo no namaritra ny toerana hampiharana ilay andininy. Ireo “jiolahy” ao amin'ny andininy faha-14, izay mampiorina ny fahitana, dia nanao izany tamin'ny 200 BC, dia ilay taona indrindra nisian'ny ady tao Panium; nefa famantarana roa samy hafa ny ady sy ireo jiolahy.

Ny “jiolahy mpandroba” dia tonga ampahany amin'ny fitantarana, tsy mba hanorenana fifandraisana mivantana amin'ny datin'ny ady tao Panium, fa mba hamantarana ny fifandraisana izay nataon'izy ireo tamin'ily mpanjakan'i Egipta dimy taona marefo izay saika ho resin'i Antiochus. Tsy niriny ny hisian'ny fahatapahan'ny fanafarana varin'i Egipta ho any amin'ny Empira Romanina. Ny fifandraisana ara-paminaniana misy eo amin'i Roma sy ilay mpanjaka Egyptianina dimy taona mora tohina no foto-kevitra ny andininy. Izany fanelanelanana izany dia manondro ny vokatry ny faharavana izay manaraka ny ezak'i Putin hampiditra indray ny fiankohofan'ny fiangonana Okrainiana eo ambanin'ny fiangonana Rosiana, tahaka ny teo aloha, talohan'ny 1989. Izany ezaka izany no manomboka ny firodanana miandalana amin'ny fanjakany atsimo, ary rehefa maty i Putin tahaka an'i Ptolemaiosy, na voaroaka any an-tsesitany amin'ny fomba iray tahaka an'i Ozia sy Napoléon, dia esorina ara-paminaniana izy, ary ny fanjakany dia tantanin'ny andiana mpitondra tsy dia mahay loatra avy eo. Avy eo, amin'ny andron'ily mpanjaka dimy taona, dia miditra an-tsehatra i Roma papa mba hiaro ny tombontsoany, dia ny fiangonana Okrainiana izany.

Ny papa dia tsy mifidy lafy eo amin'ny Ortodoksa rosiana na okrainiana; fa milalao ny lafy rehetra izy mba hampiditra ny antokom-pivavahana rehetra eo ambanin'ny fahefany, araka izay aseho ao amin'ny Isaia toko faha-efatra.

Ary amin'izany andro izany dia vehivavy fito no hifikitra amin'ny lehilahy iray ka hanao hoe: Ny mofo hohaninay dia ho anay ihany, ary ny fitafiana hotafinay dia ho anay ihany; kanefa aoka izahay hantsoina amin'ny anaranao mba hanalana ny tondro-molotra anay. Amin'izany andro izany ny Sampan'i Jehovah dia ho tsara tarehy sy be voninahitra, ary ny vokatry ny tany dia ho mendrika sy mahate-ho tia ho an'izay afa-nandositra tamin'ny Isiraely. Ary amin'izany dia hiseho fa izay tavela ao Ziona sy izay mitoetra ao Jerosalema dia hatao hoe masina, dia izay rehetra voasoratra ho isan'ny velona ao Jerosalema. Isaia 4:1–3.

Ny fahefam-papa dia mandray ny fifehezana ny antokon-draharaha ara-pivavahana rehetra, aseho ho vehivavy fito, izany hoe ny fiangonana rehetra. Ireo fiangonana fito ireo dia maniry hantsoina hoe katolika, izay midika hoe maneran-tany, nefa mazava fa tsy vahoakan'Andriamanitra izy, satria mikasa hitafy ny fitafiany ihany. Ny fampiraisana ny antokon-draharaha ara-pivavahana rehetra izay maniry hitafy ny fitafian'olombelona azy ihany dia mitranga amin'ny fotoana izay iantsoana ireo ao “Jerosalema hoe masina,” izany hoe amin'ny fotoana anovan'ny sampan'i Jehovah ny vahoaka avy amin'ny Laodikia ho amin'ny Filadelfia, ka amin'izany no ahatongavan'ny fahefam-papa ho lohan'ny antokon-draharaha ara-pivavahana rehetra indrindra amin'ilay fotoana hanendrena azy koa ho lohan'ny antokon-draharaha ara-politika.

Tamin'ny taona 1989, ny fiangonana Okrainiana dia tandindon'ny mpanjakan'ny avaratra izay namafa ny Firaisana Sovietika; ary hiezaka i Putin hamerina ny fifandraisana taloha feno fankatoavana sy fifehezan-tena, ka handray habokana eo amin'ny handriny ary hanomboka fanenjarahana hanohitra ny fivavahana izay nandà ny fitakiany. Izany fanenjarahana izany dia nitranga tao amin'ny firenen'i Ptolemaiosy ihany, tao amin'ny tanànan'i Aleksandria, ka ireo fiangonana ao anatin'i Rosia izay voataonan'i Roma no ho lasibatr'i Putin, ary ho fiafarany. Raha miomana amin'ny adin'i Panium i Trump, dia aseho amin'ny 2025 ny fifandraisany miharihary amin'ilay mpiaro ny mpanjaka zaza Ejipsiana efa osa. Ny fahefana romana izay niaro ny mpanjaka zaza Ejipsiana tamin'ny taona 200 tal. J.K. dia tsy hiaro ilay mpanjaka zaza intsony amin'izany fotoana izany. Hanampy amin'ny famaranana ilay mpanjaka zaza izy. Roma, amin'ny maha-mpiaro an'i Ejipta azy tamin'ny 200 tal. J.K., dia misolo tena an'i Roma amin'ny maha-mpandrava an'i Ejipta azy eo amin'ny adin'i Panium.

## Millerita

Tsy nahita hery romana telo ny Millerita, fa roa ihany no hitany, kanefa ny fahamarinany dia fahamarinana ihany, na dia izany aza. Ny lojika ara-paminaniana momba an'i Antiochus amin'ny maha-tandindona azy dia mamela antsika hampihatra ny andininy faha-efatra ambin'ny folo ao anatin'ny tantara iray izay mialoha ny andininy faha- dimy ambin'ny folo, na dia ny tantara izay nanatanteraka ireo andininy ireo tamin'ny voalohany aza no nametraka ny andininy faha-efatra ambin'ny folo sy faha-dimy ambin'ny folo samy ho tamin'ny taona 200 talohan'i Kristy. Milaza aho fa ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia ny lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela, ary ny andininy faha-efatra ambin'ny folo dia 2025, ary ny andininy faha-dimy ambin'ny folo dia ny ady ao Panium izay mbola ho avy. Antiochus no manaporofa fa ireo ady telo ireo dia tsipika ara-paminaniana iray ihany, fa izy koa no manaporofa ny filazana izay ambarako, dia ny fampiharana amin'ny andro farany an'ireo andininy ireo, rehefa voazarazara tsara araka ny fomba

fiasa hoe tsipika mifanindry amin'ny tsipika.

Antiokosa dia teo amin'ireo ady telo rehetra, ary amin'ny andro farany dia izy no misolo tena ny fahefana solon'ny papa tamin'ny 1989 (Reagan sy Etazonia), tamin'ny 2014 (Zelenskyy sy Okraina), ary avy eo, tamin'ny ady tao Panium, dia io ihany ilay fahefana solony tahaka ny tamin'ny 1989, fa i Jesosy mandrakariva dia maneho ny farany amin'ny fiandohana. Efa maty sy nalevina i Ronald Reagan, ka marina ny vavolombelona ara-tantara omen'i Antiokosa araka ny fahatakarana Millerita, nefa iharan'ny fitsipika izay mifehy ny fampiharana tsipika an-tsipika. Ny fahefana solon'ny papa farany ao amin'ireo andininy dia i Trump, na dia i Antiokosa aza ara-tantara no teo amin'ireo ady telo rehetra. Mba hanatanterahana ny andininy fahatelo ambin'ny folo dia tsy maintsy resy tamin'ny fifidianana faharoa i Trump, satria ao amin'ny andininy fahatelo ambin'ny folo dia “miverina” izy, mahery noho ny hatramin'izay, ampy hery ka mahazaka bala mandalo amin'ny sofiny, izay, miaraka amin'ny ankihibe ankavanana sy ny rantsan-tongotra lehibe ankavanana, no tokony hosorana rà tamin'ny fanosorana ny mpisorona.

I Reagan dia naneho mialoha an'i Trump, satria Reagan no voalohany amin'ireo filoha valo farany hatramin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1989. I Lincoln dia naneho mialoha an'i Trump, satria izy no filoha Repoblikana voalohany. Novonoin'ireo Demôkraty mpomba ny fanandevozana niara-dia tamin'i Roma i Lincoln, ary samy tafavoaka velona tamin'ny fikasana hamono azy na i Ronald Reagan na ilay tandindony popika, dia i John Paul II. I Trump kosa dia novonoina ara-politika tamin'ny 2020, tamin'ny alalan'ilay fifidianana nangalarina, ho fahatanterahan'ny Apokalypsy toko fahiraika ambin'ny folo, andininy fahafito; ary avy eo tamin'ny 2024 dia natsangana tamin'ny maty izy, ho fahatanterahan'ny andininy fahiraika ambin'ny folo.

Ary rehefa vitany ny fijoroany ho vavolombelona, dia hiady aminy ilay bibidia izay miakatra avy any amin'ny lavaka tsy hita noanoa, ka handresy azy sy hamono azy. ... Ary rehefa afaka hateloana sy tapany, dia niditra tao aminy ny Fanahin'aina avy amin'Andriamanitra, ka nijoro tamin'ny tongony izy; ary raiki-tahotra indrindra izay nahita azy. Apokalypsy 11:7, 11.

Ang pagkabanhaw ni Trump mao ang iyang “pagbalik” sa bersikulo trese, ug naghatag usab kini ug hulagway nga kaangay sa usa ka kinaiya sa Roma, kay ang Roma mao “ang ikawalo nga gikan sa pito,” ug si Trump maoy larawan sa Roma.

Ary ilay bibidia izay teo, nefa tsy eo intsony, dia izy ihany no fahavalo, sady avy amin'ny fito, ary mandeha ho amin'ny fahaverezana. Apokalypsy 17:11.

Ny fe-potoam-piasana faharoan'i Trump no mahatonga azy ho filoha fahavalo hatramin'i Reagan, ary satria izy koa no fahenina, i Trump, mifanaraka amin'ny fahefan'ny papa, dia “ilay fahavalo, nefa avy amin'ny fito.” Ny valo dia tandindon'ny fitsanganana amin'ny maty, izay manamafy fa izy, amin'ny maha-sarin'ny fahefan'ny papa azy, dia nila naratra mahafaty izay sitrana mba hahafahany “miverina.”

Ary hitako ny iray tamin'ny lohany, toy ny voavono ho faty; nefa sitrana ny feriny mahafaty; ary talanjona nanaraka ilay bibidia izao tontolo izao rehetra izao. Apokalypsy 13:3.

Rehefa sitrana ilay ratra nahafaty dia “gaga nanaraka ilay bibidia” izao tontolo izao; ary rehefa natsangana tamin’ny maty i Trump ho ilay fahavalo izay avy amin’ny fito tamin’ny 2024, dia “niverina” izy, ka gaga nanaraka azy izao tontolo izao manontolo.

Ary rehefa afaka telo andro sy tapany, dia niditra tao aminy ny Fanahin’aina avy amin’Andriamanitra, ka nijoro tamin’ny tongony izy; ary tahotra lehibe no nahazo izay nahita azy. Ary nandre feo mahery avy tany an-danitra izy nanao taminy hoe: Miakara atỳ. Dia niakatra ho any an-danitra tao anatin’ny rahona izy; ary ny fahavalony dia nahita azy. Apokalypsy 11:11, 12.

Trump dia “niverina” tamin’ny fifidianana 2024, ary avy eo tamin’ny 2025 dia samy notokanana izy sy ny papa Leo. Jesosy dia nanome fampitandremana mivantana sy marina ho an’izay rehetra naniry hahita.

Koa rehefa hitanareo ny fahavetavetana mahafoy, izay nampilazain’i Daniela mpaminany, mijoro eo amin’ny fitoerana masina, (izay mamaky, aoka izy hahafantatra.) Matio 24:15.

Lazain’i Marka angamba amin’ny fomba mazava kokoa izany.

Fa raha ianareo no hahita ny fahavetavetana mahatonga fandravana, izay nampilazain’i Daniela mpaminany, mijoro eo amin’izay tsy tokony hisy azy, (aoka izay mamaky hahafantatra,) dia aoka izay any Jodia handositra ho any an-tendrombohitra. Marka 13:14.

Ny fahavetavetana mahatonga fandravana dia i Roma amin’ireo dingana telo misy azy avy. Roma jentilisa, Roma papaly, ary Roma maoderina dia samy tandindim-pitandremana ho an’ny olon’Andriamanitra. Io fampitandremana io dia tokony ho fantarina rehefa i Roma no eo amin’ny “toerana masina” na eo amin’izay “tsy tokony hisy azy”. Ny tany be voninahitra dia ny tany masina ao amin’ny Soratra Masina, ary i Etazonia no tany be voninahitra ara-panahy.

Ary hotanany indray ny Joda ho anjarany ao amin’ny tany masina Jehovah, ary mbola hifidy an’i Jerosalema indray Izy. Mangina eo anatrehan’i Jehovah, ry nofo rehetra; fa efa nitsangana avy ao amin’ny fonenany masina Izy. Zakaria 2:12, 13.

Rehefa hitanareo i Roma mitsangana eo amin’ny fitoerana masina, dia mifidy an’i Jerosalema ho vahoakan’ny fanekenany ny Tompo amin’ny fotoana farany. Rehefa nandamina firaisana miafina tamin’ily antikristin’ny faminanian’ny Baiboly i Reagan, izay voalohany tamin’ireo filoha valo, dia naneho firaisana niarahany tamin’i Roma izany nataon’ily filoha fahavalo sy farany hatramin’ny fotoan’ny farany tamin’ny 1989. Matetika ny tandindon’ny omega no mamadika ny toetoetran’ny tandindon’ny alpha.

Ny fanokanana an’i papa Leo sy Trump tamin’ny 2025 dia manondro fifandraisana misokatra eo amin’ily bibidia avy any an-dranomasina sy ilay bibidia avy amin’ny tany ao amin’ny Apokalypsy toko faha-telo ambin’ny folo. Ny fiovana ho amin’ny fiombonam-pikambanana misokatra eo amin’i Trump sy Leo, izay natondro mialoha tamin’ily fiombonam-pikambanana miafina teo amin’i Reagan sy Jaona Paoly II, dia mampahafantatra antsika fa ny fanohanana an’ily zaza-mpanjaka egyptiana izay nahatanteraka ny andininy faha-efatra ambin’ny folo tamin’ny 200 tal. J.K., dia maneho tsy fisian’ny fanohanana amin’ny andro farany.

Ny taona 2025 dia mametraka ny fahitana na faminiana fototra ivelany, satria manandratra an'i Roma ho ilay fampitandreman'i Roma izay ampifandraisin'i Daniela amin'ny tandindon'ny "fahavetavetana mahatsanganehana." Ny fampitandremana momba ny fahavetavetana mahatsanganehana dia miseho mialoha ny fandravana asehon'ny hoe "fahatsanganehana." Tamin'ny fahirano an'i Jerosalema teo ambanin'i Cestius, io fampitandremana io dia nasehon'ny fananganana ny fanevan'ny fahefan'i Roma tao anatin'ny faritra masina amin'ny fitoerana masina. Ireo izay nahita, nahatakatra, nankato ary nandao ny tanàna dia voaaro rehefa naverina natomboka indray ny fahirano. Hitan'izy ireo ilay famantarana fampitandreman'ny Romana. Ireo Kristiana izay nisaraka tamin'ny fiangonana Pergamosy efa simba, ary taty aoriana tamin'ny fiangonana Tyatira, dia nandositra nankany an-efitra rehefa nahita ilay lehilahin'ota nipetraka tao amin'ny tempolin'Andriamanitra. Ireo vavolombelona ireo dia manondro fampitandremana momba ny fahavetavetana mahatsanganehana izay nolazain'i Daniela mikasika ny andro farany.

Efa nasehonay imbetsaka fa ny taona 1888 no fahirano nataon'i Cestius, ary ny famaranana ny krizin'ny lalàn'ny Alahady no fahirano nataon'i Titus. Ny volavolan-dalàn'ny Alahady Blair tamin'ny taompolo 1880, miaraka amin'ireo lalàn'ny Alahady izay nampiharina tany amin'ny fanjakana sasany tany atsimo nandritra ny taompolo 1880, no fampitandremana nataon'i Cestius, izay nanamarika ihany koa ny tsipika mampisaraka eo amin'ny torohevitr'i Rahavavy White momba ny fiainana any ambanivohitra. Talohan'ny taompolo 1880, ny toroheviny dia hoe amin'ny andro ho avy dia tsy maintsy hifindra any ambanivohitra isika; fa taorian'ny taompolo 1880, ny fiainana any ambanivohitra dia zavatra izay tokony ho efa tontosa sahady. Ny famantarana fampitandremana nentin'ireo Volavolan-dalàna Blair, izay nampandroso ny mariky ny fahefan'ny hery papaly ka noresahina tamin'ny taompolo 1880, dia tandindon'ny Patriot Act tamin'ny 9/11, satria ny anjelin'ny Apokalypsy valo ambin'ny folo dia niseho tamin'ireo tantara roa ireo.

9/11 dia fampitandremana momba an'i Cestius mametraka ny fahefany eo amin'ny fitoerana masina, izay tsy tokony hisy azy, satria tamin'ny 9/11 dia nosoloan'ny lalàna romana ny lalàna anglisy. Tamin'ny Pelosi Trials tamin'ny 2021 dia nolavina ny due process clause, ary izany dia maneho dian-tongotra iray hafa mankany amin'ny fahirano nataon'i Titus, izay mifarana amin'ilay lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela any Etazonia. Ny fahirano dia vanim-potoana iray. Ny 1888 dia miresaka ny fikomian'ilay tandroka Protestanta anatin'ny, ary ny 9/11 dia miresaka ny fikomian'ilay tandroka Repoblikana ivelany. Ny fanokanana ny papa avy amin'ilay tany be voninahitra, tamin'io taona io ihany izay nanokanana koa ilay filoha farany, dia maneho ny fampitandremana farany momba ny fahavetavetana mahafoana mijoro eo amin'izay tsy tokony hijoroany, mialoha indrindra ny adin'i Panium. Ny adin'i Panium dia mitarika mivantana ho amin'ny lalàn'ny Alahady sy ny adin'i Actium, izay naneho ny sakana fahatelo sady farany ho an'i Roma jentilisa, ary avy eo dia nanjaka tamim-pahamboniana i Roma jentilisa nandritra ny 360 taona ho fahatanterahan'ny Daniela 11:24. Amin'ny lalàn'ny Alahady dia samy resin'i Roma avokoa ny fanjakana fahenina sy fahafito, ary avy eo i Roma maoderina dia manjaka mandritra ny ora ara-tandindona iray, na roa amby efapolo volana ara-tandindona.

Ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia i Pompey, izay vao avy nandresy ireo sakana voalohan'i Roma jentilisa tany Syria, no avy eo mandresy an'i Jerosalema. Nanaisotra ireo sakana

roa voalohan'i Roma i Pompey, ary i Aogosto Kaisara no nandresy ny fahatelo tao Actium. I Roma maoderina dia nandresy voalohany ny mpanjakan'ny atsimo tamin'ny taona 1989 ho fahatanterahan'ny andininy faha-efapolo, sy araka ny tandindon'ny andininy faha-folo. Avy eo, amin'ny lalàna Alahady, i Roma maoderina dia mandresy ny sakana faharoa sy fahatelo amin'ny alalan'i Etazonia, ary avy eo dia manaiky avy hatrany ny Firenena Mikambana hanolotra ny fanjakany ho an'ny fahefan'ny papa. Nandresy roa tamin'ny alalan'i Pompey i Roma jentilisa, ary avy eo iray; ary i Roma papa kosa nandresy iray tamin'ny taona 1989, ary avy eo ireo roa manaraka tao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo, izay anamaritana an'i Pompey amin'ny fandreseny faharoa.

Na ny sakana fahatelo tany Actium ho an'i Roma jentilisa izany, na ilay sakana fahatelo izay nasehon'ny fandroahana ny Goths hiala tao amin'ny tanànan'i Roma tamin'ny taona 538, rehefa mandresy ny sakana fahatelo i Roma dia manjaka amin'ny fahefana fara tampony izy.

Fa tsy manao na inona na inona Jehovah Tompo, raha tsy ambara amin'ny mpanompony, dia ny mpaminany, ny zava-miafina ao aminy. Amosa 3:7.

Ny Tompo dia tsy maintsy hanome ny fanehoana farany ny famantarana fampitandremana izay aseho ho fahavetavetana mahatonga fandravana ao amin'ny bokin'i Daniela, alohan'ny hahatongavan'ny fandravana. Izany famantarana fampitandremana izany dia ilay firaisana miharihary, mifanohitra amin'ny firaisana miafin'i Reagan, izay aseho amin'ny taona 2025. Ny Tompo tsy hitondra famaizana raha tsy efa nanome fampitandremana mialoha; ary i Amosa dia tena mazava tsara ny amin'izay fanambarana miafina omeny ny mpanompony sy izay kendrena handray izany.

Henoy izao teny izay nolazain'i Jehovah hamely anareo, ry zanak'Israely, dia ny amin'ny fianakaviana rehetra izay nentiko niakatra avy tany amin'ny tany Egipta hoe: Hianareo ihany no efa fantatro tamin'ny fianakaviana rehetra ambonin'ny tany; koa noho izany dia hovaliako hianareo noho ny helokareo rehetra. Amosa 3:1, 2

Amosa dia miresaka amin'ny taranaka farany amin'ny vahoakan'Andriamanitra voafidiny ao amin'ny fanekena, izay tsy maintsy hofaizina, mifanaraka amin'ireo lehilahy dimy amby roapolo izay miankohoka amin'ny masoandro ao amin'ny Ezekiela toko faha-valo. Asehon'i Amosa ny hafatry ny Laodikia, izay hafatry ny anjely fahatelo mandritra ny famafana ny ota amin'ny fotoan'ny fitsarana ny velona. Ny fampitandreman'i Amosa dia miorina amin'ny fampiraisana antoko roa.

Moa va ny roa hiara-mandeha, raha tsy efa nifanaiky? Hieron'ny liona va any an'ala, raha tsy manana remby izy? Hikiakiaka va ny liona tanora ao an-davany, raha tsy nahazo na inona na inona izy? Mety ho latsaka ao anaty fandrika ety an-tany va ny vorona, raha tsy misy vela-pandrika ho azy? Haisotra ny fandrika hiala amin'ny tany va ny olona, nefa tsy nahazo na inona na inona akory? Hotsofina va ny trompetra ao an-tanàna, ka tsy hatahotra ny olona? Hisy loza va ao an-tanàna, nefa tsy nataon'i Jehovah? Amosa 3:3–6.

Ny fampitandremana momba ny olona roa miara-mandeha ho iray dia apetraka ao anatin'ny tontolon-kevitra ny fandrika misambotra vorona avy amin'ny tany. Ny vorona dia tandindon'ny

vondrom-pivavahana, ary ny fahefana papaly dia tranom-borona feno ny vorona maloto sy mahatsiravina rehetra ao amin'ny Apokalypsy.

Ary niantso tamin-kery tamin'ny feo mahery izy ka nanao hoe: Rava, rava Babylona lehibe, ka tonga fonenan'ny devoly sy fiantonan'ny fanahy maloto rehetra ary tranom-borona fitanan'ny vorona maloto sy mampahory rehetra. Fa ny firenena rehetra dia nisotro tamin'ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany, ary ny mpanjakan'ny tany dia nijangajanga taminy, ary ny mpandranto amin'ny tany dia nanan-karena noho ny haben'ny zava-manitra sy ny fahafinaretany. Apokalypsy 18:2, 3.

Ny vorona ao anaty tranom-borona dia vorona voababo; ary rehefa misy firenena mijangajanga miaraka amin'ilay vehivavy janga avy any Roma, dia tonga vorona voababo izany; ary ilay vorona izay asandratra ambonin'ny vorona ara-paminaniana hafa rehetra dia ilay fahefana izay aorina ny tranony telo sosona, dia aorina mafy amin'ny lalàna Alahady, eo amin'ny toerany, dia Sinara, dia Babylona. Izany no ilay vorona izay nahazo ratra mahafaty tamin'ny 1798, na araka ny ambaran'i Zakaria, nasiana sarom-by firaka teo ambonin'ny sobikany, kanefa tatỳ aoriana dia nasandratr'ireo voron'ny fanahy ratsy sy ny Protestanta nihemotra hiala amin'ny finoana.

Dia anghel na nakipag-usap sa akin ay lumabas, at nagsabi sa akin, Itaas mo ngayon ang iyong mga mata, at tingnan mo kung ano itong lumalabas. At aking sinabi, Ano ito? At sinabi niya, Ito ay isang efa na lumalabas. Sinabi pa niya, Ito ang kanilang anyo sa buong lupa. At, narito, may isang talentong tingga na itinaas: at ito ay isang babae na nakaupo sa gitna ng efa. At sinabi niya, Ito ang kasamaan. At inihagis niya ito sa gitna ng efa; at inihagis niya ang panimbang na tingga sa bunganga niyaon. Nang magkagayo'y itinaas ko ang aking mga mata, at tumingin, at, narito, may lumabas na dalawang babae, at ang hangin ay nasa kanilang mga pakpak; sapagka't sila'y may mga pakpak na gaya ng mga pakpak ng isang tagak: at kanilang itinaas ang efa sa pagitan ng lupa at ng langit. Nang magkagayo'y sinabi ko sa anghel na nakipag-usap sa akin, Saan dinadala ng mga ito ang efa? At sinabi niya sa akin, Upang ipagtayo iyon ng isang bahay sa lupain ng Sinar: at iyon ay matatatag, at ilalagay roon sa sarili niyang saligan. Zacarias 5:5–11.

Ny fandrik'i Amosa no misambotra ny vorona avy amin'ny tany, satria izany dia maneho ny firaisan-kina izay mialoha ny lalàna alahady ho avy tsy ho ela, izay hisamborana ilay vorona avy amin'ny tany; ary araka an'i Amosa, izany firaisan-kina izany dia fananarana an'i Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana, satria hisy trompetra fampitandremana hotsoka ao an-tanàna, nefa handà tsy hihaino izy ireo.

Hotsofina va ny anjomara ao an-tanàna, ka tsy hatahotra va ny olona? Hisy loza va ao an-tanàna, ka tsy nataon'i Jehovah? Fa tsy manao na inona na inona tokoa Jehovah Tompo, raha tsy efa naneho ny zava-miafiny tamin'ny mpanompony, dia ny mpaminany. Efa nierona ny liona, ka iza no tsy hatahotra? Efa niteny Jehovah Tompo, ka iza no tsy haminany? Amosa 3:6–8.

Ang leon nga nagangulob amo ang Leon sang banwa ni Juda, nga nagarepresentar kay Cristo kon ginatakan Niya kag ginabuksan ang Iya profetiko nga Pulong. Ang hayag nga alyansa sang 2025 amo ang pagsalakay ni Cestius, kag ang simbolo sang mga tulisan sang katawohan sang Dios

ginapahamtang sa tion nga makita ninyo ang duha nga nagalakat nga kaupod nga dapat gid indi mag-eksister nga magkaupod. Ang Roma nga nag-alyansa kag nagpasibo sa mga Protestante isa ka oxymoron, kay ang mangin Protestante nagakahulugan sang pagprotesta batok sa Roma.

Hotohizintsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo zavatra ireo.

## **Tara Loatra Raha Handositra ny Fandrika**

“Aoka ho tsarovana fa ny fireharehan'i Roma dia izao: tsy miova mihitsy izy. Ny foto-kevitry'i Gregory VII sy Innocent III dia mbola foto-kevitry ny Fiangonana Katolika Romana ihany. Ary raha mba nanana ny fahefana izy, dia hampihatra izany amin-kery tahaka izay nataony tamin'ireo taonjato lasa ihany izy ankehitriny. Tsy dia fantatry ny Protestanta loatra izay ataony, raha manolo-kevitra ny hanaiky ny fanampian'i Roma amin'ny asa fampisandratanana ny Alahady izy. Raha mbola miezaka mafy hanatanteraka ny tanjony izy ireo, dia mikendry ny hampiorina indray ny heriny kosa i Roma, sy hamerina ny fahambonian-toerany izay very. Raha vao tafapetraka any Etazonia indray mandeha monja ilay foto-kevitra hoe azon'ny fiangonana ampiasaina na fehezina ny fahefan'ny fanjakana; fa azo terena amin'ny alalan'ny lalàna sivily ny fitandremana fivavahana; raha fintinina, fa ny fahefan'ny fiangonana sy ny fanjakana no hanapaka ny feon'ny fieritreretana, dia azo antoka ny fandresen'i Roma eto amin'ity firenena ity.”

“Ny tenin'Andriamanitra dia efa nanome fampitandremana momba ny loza mananontanona; raha tsy raharahiana izany, dia hianatra izay tena fikasan'i Roma marina izao tontolo protestanta, raha tsy efa tara loatra vao afa-mandositra ny fandrika. Mitombo amim-pahanginana ho amin-kery izy. Mampihatra ny heriny any amin'ny efitrano fanaovan-dalàna, ao amin'ny fiangonana, ary ao am-pon'ny olona ny fampianarany. Manangona ireo rafitra avo sy goavana izy, izay ao anatin'ny fiolahana miafina no hamerenana ny fanenjehana nataony fahiny. An-tsokosoko sy tsy ahiahiana no anamafisany ny heriny mba hanatratrarany ny tanjony manokana, rehefa tonga ny fotoana hamely azy. Ny hany irin'izy dia toerana mahazo tombony, ary efa omena azy izany ankehitriny. Tsy ho ela dia ho hitantsika sady ho tsapantsika izay fikasan'ny singa romana. Na iza na iza hino sy hankatò ny tenin'Andriamanitra dia hiharan'ny fanalam-baraka sy fanenjehana amin'izany.” The Great Controversy, 581.

“Misy izao tontolo izao mandry ao amin'ny faharatsiana, ao amin'ny fitaka sy ny famitahana, ao amin'ny aloky ny fahafatesana indrindra,—matory, matory. Iza no mahatsapa fanaintainan'ny fanahy mba hampifoha azy ireny? Feo inona no mahatratra azy? Entina mankany amin'ny hoavy ny saiko, amin'ny fotoana hanomezana ny famantarana hoe: ‘Indro, avy ny Mpampakatra; mivoaha hitsena Azy ianareo.’ Kanefa ny sasany dia ho tara amin'ny fahazoana ny diloilo hamenoana indray ny fanalany, ary rehefa tara loatra dia ho hitany fa ny toetra, izay asehon'ny diloilo, dia tsy azo afindra amin'ny hafa. Izany diloilo izany dia ny fahamarinan'i Kristy. Izy no maneho ny toetra, ary ny toetra dia tsy azo afindra amin'ny hafa. Tsy misy olona afaka mahazo izany ho an'ny hafa. Tsy maintsy samy mahazo ho an'ny tenany avy ny toetra vadio ho afaka amin'ny pentina rehetra avy amin'ny ota.” Bible Echo, 4 Mey 1896.

“Raha nijery ireo fanahy mahantra ho faty noho ny tsy fahampian’ny fahamarinana ankehitriny aho, ary ny sasany izay nilaza fa mino ny fahamarinana kosa namela azy ireo ho faty tamin’ny fihazonana ny fitaovana ilaina hampandrosoana ny asan’Andriamanitra, dia nampahory loatra izany fahitana izany, ka niangavy ilay anjely aho mba hanaisotra izany tamiko. Hitako fa rehefa niantso ny raharahan’Andriamanitra mba hanoloran’izy ireo ny ampahan’ny fananany, tahaka ilay zatovo nanankarena izay nankao amin’i Jesosy (Matio 19:16–22), dia niala tamin’alahelo izy ireo; ary tsy ho ela dia handalo sy hamafa tanteraka ny fananany rehetra ilay loza mifofohofo mihoatra ny fetra, ka amin’izany dia ho tara loatra ny hanao sorona ny haren’ny tany sy hametraka harena any an-danitra.” Early Writings, 49.

«Nahitany i Jodasy fa zava-poana ny fitalahoany, ka nitsena nivoaka avy tao amin’ily efitra izy sady niantso hoe: Tara loatra! Tara loatra! Tsapany fa tsy ho zakany ny hiaina hahita an’i Jesosy hohomboana amin’ny hazo fijaliana, ary tamin’ny famoizam-po dia nivoaka izy ka nananton-tena.» The Desire of Ages, 722.